

DYREKTYWA RADY 2004/114/WE

z dnia 13 grudnia 2004 r.

w sprawie warunków przyjmowania obywateli państw trzecich w celu odbywania studiów, udziału w wymianie młodzieży szkolnej, szkoleniu bez wynagrodzenia lub wolontariacie

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 63 akapit pierwszy pkt. 3 lit. a) i pkt. 4,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego⁽¹⁾,uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁽²⁾,uwzględniając opinię Komitetu Regionów⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W celu stopniowego ustanowienia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, Traktat przewiduje środki, które należy przyjąć w dziedzinach azylu, imigracji i ochrony praw obywateli państw trzecich.
- (2) Traktat przewiduje, że Rada przyjmuje środki dotyczące polityki imigracyjnej odnoszące się do warunków wjazdu i pobytu oraz norm dotyczących procedur wydawania przez Państwa Członkowskie długoterminowych wiz i dokumentów pobytowych.
- (3) Rada Europejska na specjalnym posiedzeniu w Tampere w dniach 15-16 października 1999 r. uznała potrzebę zbliżenia ustawodawstw krajowych w zakresie warunków przyjmowania i pobytu obywateli państw trzecich i zwróciła się do Rady o szybkie przyjęcie decyzji w oparciu o wnioski Komisji.
- (4) Niniejsza dyrektywa respektuje prawa podstawowe i przestrzega zasad uznanych przez Kartę Praw Podstawowych Unii Europejskiej.
- (5) Państwa Członkowskie powinny wprowadzić w życie przepisy niniejszej dyrektywy bez dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub światopogląd, opinie polityczne lub wszelkie inne, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.
- (6) Jednym z celów działania Wspólnoty w dziedzinie edukacji jest promowanie Europy jako całości jako uznanego światowego centrum w zakresie studiów wyższych i

szkolenia zawodowego. Wspieranie gotowości obywateli państw trzecich do przyjazdu na terytorium Wspólnoty w celu odbywania studiów jest kluczowym elementem tej strategii. Zbliżenie ustawodawstw krajowych Państw Członkowskich w zakresie warunków wjazdu i pobytu jest jej częścią.

- (7) Migracja w celach określonych w niniejszej dyrektywie, mająca z definicji charakter tymczasowy i niezależny od sytuacji rynkowej w kraju przyjmującym, jest korzystne zarówno dla zainteresowanych migrantów i ich kraju pochodzenia, jak i przyjmującego Państwa Członkowskiego oraz pomaga wspierać lepsze wzajemne zrozumienie między kulturami.
- (8) Termin „przyjmowanie” obejmuje wjazd i pobyt obywateli państw trzecich w celach określonych w niniejszej dyrektywie.
- (9) Nowe przepisy wspólnotowe opierają się na definicjach pojęć: student, stażysta, instytucja edukacyjna i wolontariusz, które są już stosowane w prawie wspólnotowym, w szczególności w różnych programach wspólnotowych mających na celu wspieranie mobilności określonych osób (Sokrates, Wolontariat Europejski itp.).
- (10) Państwa Członkowskie powinny, zgodnie z ich przepisami krajowymi, określić czas trwania i inne warunki dotyczące kursów przygotowawczych dla studentów objętych niniejszą dyrektywą.
- (11) Obywatele państw trzecich należący do kategorii stażystów nie pobierających wynagrodzenia i wolontariuszy, którzy, z racji wykonywanych działań lub rodzaju otrzymywanego zwrotu kosztów lub wynagrodzenia, są uznawani zgodnie z przepisami krajowymi za pracowników, nie są objęci niniejszą dyrektywą. Państwa Członkowskie decydują o przyjmowaniu obywateli państw trzecich, którzy zamierzają odbywać specjalistyczne studia medyczne.
- (12) Dowód przyjęcia studenta do instytucji szkolnictwa wyższego może stanowić, między innymi list lub zaświadczenie potwierdzające wpisanie takiej osoby na listę studentów.
- (13) Przy ocenie dysponowania wystarczającymi środkami mogą być uwzględniane stypendia.

⁽¹⁾ Dz.U. C 68 E z 18.3.2004, str. 107.⁽²⁾ Dz.U. C 133 z 6.6.2003, str. 29.⁽³⁾ Dz.U. C 244 z 10.10.2003, str. 5.

- (14) Odmowa przyjęcia danej osoby w celach określonych w niniejszej dyrektywie może nastąpić z uzasadnionych powodów. W szczególności można odmówić przyjęcia danego obywatela państwa trzeciego, jeżeli, na podstawie oceny okoliczności Państwo Członkowskie uzna, że taki obywatel stanowi potencjalne zagrożenie dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego. Zagrożenie porządku publicznego może obejmować skazanie za popełnienie poważnego przestępstwa. W tym kontekście należy zwrócić uwagę, że zagrożenie porządku publicznego i bezpieczeństwa publicznego obejmuje także przypadki, gdy obywatel państwa trzeciego należy lub należał do organizacji wspierającej terroryzm, wspiera lub wspierał taką organizację, bądź ma lub miał poglądy ekstremistyczne.
- (15) W przypadku wątpliwości co do powodów złożenia wniosku o przyjęcie, Państwa Członkowskie powinny być uprawnione do żądania przedstawienia wszelkich dowodów niezbędnych do dokonania oceny jego spójności, w szczególności na podstawie kierunku studiów wybranego przez wnioskodawcę, w celu przeciwdziałania nadużywaniu i niewłaściwemu stosowaniu procedury określonej w niniejszej dyrektywie.
- (16) Należy ułatwić mobilność studentów będących obywatelami państw trzecich studiujących w kilku Państwach Członkowskich, jak również przyjmowanie obywateli państw trzecich uczestniczących w programach wspólnotowych, aby wspierać mobilność w celach określonych w niniejszej dyrektywie do Wspólnoty jako obszaru docelowego oraz w jej obrębie.
- (17) Aby zezwolić na pierwszy wjazd na ich terytorium, Państwa Członkowskie powinny mieć możliwość wydania czasowego dokumentu pobytowego lub wizy, jeżeli dane państwo wydaje dokumenty pobytowe wyłącznie na swoim terytorium.
- (18) W celu umożliwienia studentom będącym obywatelami państw trzecich pokrycia części kosztów studiów, powinni oni mieć dostęp do rynku pracy na warunkach określonych w niniejszej dyrektywie. Zasada dostępu studentów do rynku pracy na warunkach określonych w niniejszej dyrektywie powinna mieć charakter zasady ogólnej; jednakże, w wyjątkowych okolicznościach, Państwa Członkowskie powinny mieć możliwość uwzględnienia sytuacji na ich krajowych rynkach pracy.
- (19) Pojęcie uprzedniego zezwolenia obejmuje przyznawanie pozwoleń na pracę studentom, którzy pragną prowadzić działalność zarobkową.
- (20) Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na przepisy krajowe w zakresie pracy w niepełnym wymiarze.
- (21) Należy opracować przepis dotyczący przyspieszonych procedur przyjmowania obywateli państw trzecich w celu odbywania studiów lub procedur związanych z programami wymiany młodzieży szkolnej prowadzonymi przez uznane organizacje w Państwach Członkowskich.
- (22) Każde Państwo Członkowskie powinno zapewnić publiczne udostępnianie, zwłaszcza przez Internet, możliwie najpełniejszego zestawu regularnie aktualizowanych informacji dotyczących instytucji określonych w niniejszej dyrektywie, kierunków studiów, na które przyjmowani są obywatele państw trzecich oraz warunków i procedur wjazdu i pobytu na terytorium tego państwa w tych celach.
- (23) Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć żadnego wpływu na stosowanie rozporządzenia Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającego jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich⁽¹⁾.
- (24) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, jakim jest określenie warunków przyjmowania obywateli państw trzecich w celu odbywania studiów, udziału w wymianie młodzieży szkolnej, szkoleniu bez wynagrodzenia lub wolontariacie, nie może być osiągnięty w sposób wystarczający przez Państwa Członkowskie, natomiast z uwagi na rozmiary lub skutki możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (25) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, oraz bez uszczerbku dla art. 4 tego Protokołu, te Państwa Członkowskie nie uczestniczą w przyjęciu niniejszej dyrektywy i nie są nią związane ani jej nie stosują.
- (26) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej dyrektywy i nie jest nią związana ani jej nie stosuje.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

Celem niniejszej dyrektywy jest określenie:

- warunków przyjmowania obywateli państw trzecich na terytorium Państw Członkowskich na okres przekraczający trzy miesiące w celu odbywania studiów, udziału w wymianie młodzieży szkolnej, szkoleniu bez wynagrodzenia lub wolontariacie.
- zasad dotyczących procedur przyjmowania obywateli państw trzecich w tych celach na terytorium Państw Członkowskich.

⁽¹⁾ Dz.U. L 157 z 15.6.2002, str. 1.

Artykuł 2**Definicje**

Do celów niniejszej dyrektywy:

- a) „obywatel państwa trzeciego” oznacza każdą osobę, która nie jest obywatelem Unii Europejskiej w rozumieniu art. 17 ust. 1 Traktatu;
- b) „student” oznacza obywatela państwa trzeciego przyjętego do instytucji szkolnictwa wyższego i przyjętego na terytorium Państwa Członkowskiego w celu odbywania studiów w pełnym wymiarze, traktowanych jako jego główne zajęcie, prowadzących do zdobycia wyższego wykształcenia uznawanego przez Państwo Członkowskie, w tym uzyskania dyplomów, świadectw lub stopnia doktora w instytucjach szkolnictwa wyższego, co może obejmować kursy przygotowawcze przed podjęciem takich studiów zgodnie z jego ustawodawstwem krajowym;
- c) „uczeń” oznacza obywatela państwa trzeciego przyjętego na terytorium Państwa Członkowskiego w celu uczestnictwa w uznanym programie szkolnictwa średniego w ramach programu wymiany prowadzonego przez organizację uznaną w tym celu przez Państwo Członkowskie zgodnie z jego przepisami krajowymi lub praktyką administracyjną;
- d) „stażysta nie pobierający wynagrodzenia” oznacza obywatela państwa trzeciego przyjętego na terytorium Państwa Członkowskiego na czas trwania szkolenia bez wynagrodzenia, zgodnie z jego przepisami krajowymi;
- e) „instytucja” oznacza publiczną lub prywatną instytucję uznaną przez przyjmujące Państwo Członkowskie i/lub której kierunki studiów są uznawane zgodnie z jego przepisami krajowymi lub praktyką administracyjną w celach określonych w niniejszej dyrektywie;
- f) „program wolontariatu” oznacza program działań w ramach praktycznej solidarności, oparty na programie państwa lub Wspólnoty, służący interesowi ogólnemu.
- g) „dokument pobytowy” oznacza zezwolenie wydane przez organy Państwa Członkowskiego pozwalające obywatelowi państwa trzeciego na legalny pobyt na terytorium tego państwa, zgodnie z przepisami art. 1 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 1030/2002.

Artykuł 3**Zakres**

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie wobec obywateli państw trzecich, którzy ubiegają się o przyjęcie na terytorium Państwa Członkowskiego w celu odbywania studiów.

Państwa Członkowskie mogą również podjąć decyzję o stosowaniu niniejszej dyrektywy wobec obywateli państw trzecich ubiegających się o przyjęcie w celach udziału w wymianie młodzieży szkolnej, szkoleniu bez wynagrodzenia lub wolontariacie.

2. Przepisy niniejszej dyrektywy nie mają zastosowania wobec:

- a) obywateli państw trzecich przebywających w Państwie Członkowskim w związku z ubieganiem się o status uchodźcy lub w ramach uzupełniających form ochrony, jak również w ramach programów ochrony czasowej;
- b) obywateli państw trzecich, których wydalenie zostało zawieszony z przyczyn faktycznych lub prawnych;
- c) obywateli państw trzecich, którzy są członkami rodzin obywateli Unii, którzy skorzystali ze swobody przepływu osób we Wspólnocie;
- d) obywateli państw trzecich korzystających w Państwie Członkowskim ze statusu rezydenta długoterminowego zgodnie z dyrektywą Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotyczącą statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi⁽¹⁾ oraz korzystających ze swojego prawa do zamieszkiwania w innym Państwie Członkowskim w celu podjęcia studiów lub odbycia kształcenia zawodowego;
- e) obywatele państw trzecich uznawani zgodnie z przepisami krajowymi zainteresowanego Państwa Członkowskiego za pracowników lub za osoby prowadzące działalność na własny rachunek.

Artykuł 4**Korzystniejsze przepisy**

1. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla korzystniejszych przepisów:

- a) dwustronnych lub wielostronnych umów między Wspólnotą lub Wspólnotą i jej Państwami Członkowskimi a jednym lub kilkoma państwami trzecimi; lub
- b) dwustronnych lub wielostronnych umów między jednym lub kilkoma Państwami Członkowskimi a jednym lub kilkoma państwami trzecimi.

2. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla prawa Państw Członkowskich do przyjęcia lub utrzymania przepisów bardziej korzystnych dla osób, których dotyczy.

ROZDZIAŁ II**WARUNKI PRZYJĘCIA****Artykuł 5****Zasada**

Przyjęcie obywatela państwa trzeciego na mocy niniejszej dyrektywy następuje weryfikacji dokumentów potwierdzających, że osoba ta spełnia warunki określone w art. 5 oraz w jednym z art. 7-11 odnoszącym się do odpowiedniej kategorii.

⁽¹⁾ Dz.U. L 16 z 23.1.2004, str. 44.

Artykuł 6**Warunki ogólne**

1. Obywatel państwa trzeciego wnoszący o przyjęcie w celach określonych w art. 6-10 powinien:

- a) przedstawić ważny dokument podróży określony w przepisach krajowych. Państwa Członkowskie mogą wymagać, aby okres ważności dokumentu podróży obejmował co najmniej okres planowanego pobytu;
- b) jeśli zgodnie z prawem krajowym przyjmującego Państwa Członkowskiego osoba ta jest małoletnia, powinna przedstawić zgodę rodziców na planowany pobyt;
- c) posiadać ubezpieczenie na wypadek choroby w zakresie wszystkich ryzyk zwyczajowo objętych ubezpieczeniem obywateli danego Państwa Członkowskiego;
- d) nie być uznany za osobę stanowiącą zagrożenie dla porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego;
- e) przedstawić na żądanie Państwa Członkowskiego dowód wniesienia opłaty za rozpatrzenie wniosku zgodnie z art. 20.

2. Państwa Członkowskie ułatwiają procedurę przyjmowania obywateli państw trzecich objętych przepisami art. 6-10, którzy uczestniczą w programach Wspólnoty wzmacniających mobilność do Wspólnoty jako obszaru docelowego lub w jej obrębie.

Artykuł 7**Szczególne warunki dotyczące studentów**

1. Poza warunkami ogólnymi określonymi w art. 5, obywatel państwa trzeciego, składający wniosek o przyjęcie w celu odbywania studiów powinien:

- a) być przyjęty przez instytucje szkolnictwa wyższego w celu odbycia studiów;
- b) przedstawić żądane przez Państwo Członkowskie dowody wskazujące, że w czasie swojego pobytu będzie posiadać wystarczające środki na pokrycie kosztów utrzymania, studiów i podróży powrotnej. Państwa Członkowskie ogłaszają wysokość minimalnej kwoty miesięcznej wymaganej do celu niniejszego przepisu, bez uszczerbku dla indywidualnego badania każdego przypadku;
- c) przedstawić na żądanie Państwa Członkowskiego dowód wystarczającej znajomości języka, w którym będzie odbywał studia;
- d) przedstawić na żądanie Państwa Członkowskiego dowód wniesienia opłat pobieranych przez instytucję edukacyjną.

2. Studenci, którzy w wyniku wpisania na listę studentów danej instytucji są automatycznie objęci ubezpieczeniem na wypadek choroby w zakresie wszystkich ryzyk zwyczajowo objętych ubezpieczeniem obywateli danego Państwa Członkowskiego, spełniają warunek określony w art. 6 ust. 1 lit. c).

Artykuł 8**Mobilność studentów**

1. Bez uszczerbku dla przepisów art. 12 ust. 2, art. 16 oraz art. 18 ust. 2, obywatel państwa trzeciego, który został już przyjęty jako student i składa wniosek o odbycie części już rozpoczętych studiów w innym Państwie Członkowskim lub o uzupełnienie ich studiami pokrewnymi w innym Państwie Członkowskim, jest przyjmowany przez to drugie Państwo Członkowskie w przeciągu takiego okresu, który nie zakłóca przebiegu odpowiednich studiów, oraz pozostawia właściwym organom wystarczający czas na rozpatrzenie wniosku, jeśli:

- a) spełnia on warunki określone w art. 6 i 7 w odniesieniu do tego Państwa Członkowskiego; oraz
- b) przesłał, wraz ze swoim wnioskiem o przyjęcie, pełną dokumentację przebiegu swoich studiów oraz dowód, że studia, które chce odbyć, rzeczywiście uzupełniają te, które już ukończył; oraz
- c) uczestniczy we wspólnotowym lub dwustronnym programie wymiany lub został przyjęty przez Państwo Członkowskie jako student na czas nie krótszy niż dwa lata.

2. Wymagania określone w ust. 1 lit. c) nie mają zastosowania do przypadków, gdy student w ramach swojego programu studiów jest zobowiązany do uczęszczania na część zajęć odbywających się w instytucji w innym Państwie Członkowskim.

3. Właściwe organy pierwszego Państwa Członkowskiego, na żądanie właściwych organów drugiego Państwa Członkowskiego, przekazują odpowiednie informacje dotyczące pobytu studenta na terytorium pierwszego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 9**Szczególne warunki dotyczące młodzieży szkolnej**

1. Z zastrzeżeniem przepisów art. 3 i poza warunkami ogólnymi określonymi w art. 5, obywatel państwa trzeciego składający wniosek o przyjęcie w ramach programu wymiany młodzieży szkolnej powinien:

- a) osiągnąć wiek minimalny, ale nie przekraczać wieku maksymalnego określonego przez zainteresowane Państwo Członkowskie;
- b) przedstawić dowód przyjęcia do instytucji szkolnictwa średniego;

- c) przedstawić dowód uczestnictwa w uznanym programie wymiany młodzieży szkolnej prowadzonym przez organizację uznaną w tym celu przez dane Państwo Członkowskie zgodnie z jego przepisami krajowymi lub praktyką administracyjną;
- d) przedstawić dowód, że organizacja wymiany młodzieży szkolnej przyjmuje za niego odpowiedzialność przez cały okres jego obecności na terytorium danego Państwa Członkowskiego, w szczególności w zakresie utrzymania, nauki, opieki zdrowotnej i kosztów podróży powrotnej;
- e) podczas swojego pobytu zamieszkiwać u rodziny spełniającej warunki określone przez dane Państwo Członkowskie i wybranej zgodnie z zasadami programu wymiany młodzieży szkolnej, w której uczeń uczestniczy.
2. Państwa Członkowskie mogą ograniczyć przyjmowanie młodzieży szkolnej uczestniczącej w programach wymiany do obywateli państw trzecich, które oferują takie same możliwości ich obywatelom.

Artykuł 10

Szczególne warunki dotyczące stażystów nie pobierających wynagrodzenia

Z zastrzeżeniem przepisów art. 3 i poza warunkami ogólnymi określonymi w art. 5, obywatel państwa trzeciego składający wniosek o przyjęcie jako stażysta nie pobierający wynagrodzenia powinien:

- a) podpisać umowę w sprawie stażu, zatwierdzoną o ile to konieczne przez właściwy organ danego Państwa Członkowskiego zgodnie z jego przepisami krajowymi lub praktyką administracyjną, dotyczącą odbycia stażu bez wynagrodzenia w przedsiębiorstwie sektora publicznego lub prywatnego lub w instytucji szkolenia zawodowego uznanej przez Państwo Członkowskie zgodnie z jego przepisami krajowymi lub praktyką administracyjną;
- b) przedstawić dowody wymagane przez Państwo Członkowskie wskazujące, że w czasie swojego pobytu będzie posiadać wystarczające środki na pokrycie kosztów utrzymania, szkolenia i podróży powrotnej. Państwa Członkowskie ogłaszają wysokość minimalnej kwoty miesięcznej wymaganej do celów niniejszego przepisu, bez uszczerbku dla indywidualnego badania każdego przypadku;
- c) ukończyć, jeśli wymaga tego Państwo Członkowskie, kurs językowy w podstawowym zakresie umożliwiającym nabycie wiedzy koniecznej do odbycia stażu.

Artykuł 11

Szczególne warunki dotyczące wolontariuszy

Z zastrzeżeniem przepisów art. 3 i poza warunkami ogólnymi określonymi w art. 5, obywatel państwa trzeciego składający wniosek o przyjęcie w ramach programu wolontariatu powinien:

- a) osiągnąć wiek minimalny, ale nie przekraczać wieku maksymalnego określonego przez dane Państwo Członkowskie;

- b) przedstawić umowę z organizacją odpowiedzialną w danym Państwie Członkowskim za program wolontariatu, w którym uczestniczy, wraz z opisem zadań, warunków nadzorowania wykonywania tych zadań, swoich godzin pracy, dostępnych środków na pokrycie kosztów podróży, utrzymania i zakwaterowania oraz kieszonkowego w czasie swojego pobytu oraz, w odpowiednim przypadku, szkoleń, jakie przejdzie w ramach pomocy w wykonaniu swoich zadań;
- c) przedstawić dowód, że organizacja odpowiedzialna za program wolontariatu, w którym uczestniczy, opłaciła ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej i przyjmuje pełną odpowiedzialność za niego przez cały okres jego pobytu, w szczególności w zakresie utrzymania, opieki zdrowotnej i kosztów podróży powrotnej;
- d) oraz, jeśli przyjmujące Państwo Członkowskie wyraźnie tego wymaga, ukończy podstawowy kurs wprowadzający do języka, historii oraz instytucji politycznych i społecznych tego Państwa Członkowskiego.

ROZDZIAŁ III

DOKUMENTY POBYTOWE

Artykuł 12

Dokument pobytowy wydawany studentom

1. Dokument pobytowy wydaje się studentowi na okres co najmniej roku z możliwością odnowienia, jeśli student wciąż spełnia warunki określone w art. 6 i 7. W przypadku, gdy czas trwania studiów jest krótszy niż rok, dokument jest ważny przez czas trwania studiów.
2. Bez uszczerbku dla przepisów art. 16, można odmówić odnowienia dokumentu pobytowego lub go cofnąć, w przypadku gdy posiadacz:
- a) nie przestrzega ograniczeń dostępu do działalności zarobkowej zgodnie z art. 17;
- b) nie czyni zadowalających postępów w studiach zgodnie z ustawodawstwem krajowym lub praktyką administracyjną.

Artykuł 13

Dokument pobytowy wydawany młodzieży szkolnej

Dokument pobytowy wydawany młodzieży szkolnej wydaje się wyłącznie na okres nie przekraczający roku.

Artykuł 14

Dokument pobytowy wydawany stażystom nie pobierającym wynagrodzenia

Stażystom nie pobierającym wynagrodzenia wydaje się dokument pobytowy na okres odbywania stażu lub na nie dłuższy niż rok. W wyjątkowych przypadkach okres ważności może zostać jednorazowo odnowiony, wyłącznie na okres konieczny do uzyskania kwalifikacji zawodowych uznawanych przez Państwo Członkowskie zgodnie z jego przepisami krajowymi lub praktyką administracyjną, pod warunkiem, że stażysta wciąż spełnia warunki określone w art. 6 i 10.

*Artykuł 15***Dokument pobytowy wydawany wolontariuszom**

Dokument pobytowy wydawany wolontariuszom wydaje się wyłącznie na okres nie przekraczający jednego roku. W wyjątkowych przypadkach, jeżeli okres trwania odpowiedniego programu jest dłuższy niż rok, okres ważności dokumentu pobytowego może odpowiadać okresowi trwania programu.

*Artykuł 16***Cofnięcie lub odmowa odnowienia dokumentów pobytowych**

1. Państwa Członkowskie mogą cofnąć lub odmówić odnowienia dokumentu pobytowego wydanego na podstawie niniejszej dyrektywy, jeśli dokument ten został uzyskany w oszukawczy sposób lub jeśli okaże się, że jego posiadacz nie spełniał lub przestał spełniać warunki wjazdu i pobytu określone w art. 6 oraz jednym z art. 7-11 odnoszącym się do odpowiedniej kategorii.

2. Państwa Członkowskie mogą cofnąć lub odmówić odnowienia dokumentu pobytowego ze względu na porządek publiczny, bezpieczeństwo publiczne lub zdrowie publiczne.

ROZDZIAŁ IV

TRAKTOWANIE ZAINTERESOWANYCH OBYWATELI PAŃSTW TRZECICH*Artykuł 17***Działalność zarobkowa studentów**

1. Poza czasem studiów i z zastrzeżeniem przepisów i warunków mających zastosowanie do odpowiedniej działalności w przyjmującym Państwie Członkowskim, studenci mają prawo do podjęcia zatrudnienia i mogą być uprawnieni do prowadzenia działalności zarobkowej na własny rachunek. Może zostać uwzględniona sytuacja na rynku pracy w przyjmującym Państwie Członkowskim.

Jeśli to konieczne, Państwo Członkowskie wydaje studentom i/lub pracodawcom uprzednie zezwolenia zgodnie z ustawodawstwem krajowym.

2. Każde Państwo Członkowskie określa maksymalną dozwoloną na taką działalność ilość godzin pracy na tydzień albo dni lub miesięcy na rok, w wymiarze nie mniejszym niż 10 godzin na tydzień albo ekwiwalent tego czasu wyrażony w dniach lub miesiącach na rok.

3. Przyjmujące Państwo Członkowskie może ograniczyć dostęp do działalności zarobkowej w pierwszym roku pobytu.

4. Państwa Członkowskie mogą wymagać od studentów informowania, z wyprzedzeniem lub w inny sposób, organu

wskazanego przez dane Państwo Członkowskie o podejmowaniu działalności zarobkowej. Pracodawcy studentów mogą również podlegać obowiązkowi informowania z wyprzedzeniem lub w inny sposób.

ROZDZIAŁ V

PROCEDURA I PRZEJRZYSTOŚĆ*Artykuł 18***Gwarancje proceduralne i przejrzystość**

1. Decyzja w sprawie wydania lub odnowienia dokumentu pobytowego wydaje się i powiadamia się o niej wnioskodawcę w przeciągu takiego okresu, który nie zakłóca przebiegu odpowiednich studiów, oraz pozostawia właściwym organom wystarczający czas na rozpatrzenie wniosku.

2. Jeśli informacje przedstawione na poparcie wniosku są niewystarczające, rozpatrzenie wniosku można zawiesić, a właściwy organ informuje wnioskodawcę o wymaganych dalszych informacjach.

3. Zainteresowany obywatel państwa trzeciego jest zawiadamiany o decyzji o odmowie wydania dokumentu pobytowego zgodnie z procedurami zawiadamiania na mocy odpowiednich przepisów krajowych. W zawiadomieniu informuje się o przysługującym trybie odwołania oraz terminach na podjęcie działań.

4. W przypadku odmownego rozpatrzenia wniosku lub cofnięcia dokumentu pobytowego wydanego zgodnie z niniejszą dyrektywą, zainteresowana osoba ma prawo do podjęcia środków prawnych przed organami danego Państwa Członkowskiego.

*Artykuł 19***Przyspieszona procedura wydawania dokumentów pobytowych lub wiz studentom i młodzieży szkolnej**

Organ Państwa Członkowskiego odpowiedzialny za wjazd i pobyt studentów lub młodzieży szkolnej będących obywatelami państw trzecich może zawrzeć porozumienie w sprawie przyspieszonej procedury przyjmowania obywateli państw trzecich, umożliwiającej wydawanie dokumentów pobytowych lub wiz na nazwisko danego obywatela państwa trzeciego, z instytucją szkolnictwa wyższego lub z organizacją prowadzącą programy wymiany młodzieży szkolnej uznaną w tym celu przez dane Państwo Członkowskie zgodnie z jego przepisami krajowymi lub praktyką administracyjną.

*Artykuł 20***Oplaty**

Państwa Członkowskie mogą pobierać od wnioskodawców opłaty za rozpatrzenie wniosku zgodnie z niniejszą dyrektywą.

ROZDZIAŁ VI

PRZEPISY KOŃCOWE*Artykuł 21***Sprawozdawczość**

Komisja składa okresowo, a po raz pierwszy do 12 stycznia 2010 r., sprawozdania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie o stosowaniu niniejszej dyrektywy w Państwach Członkowskich i w stosownych przypadkach przedkłada propozycje zmian.

*Artykuł 22***Transpozycja**

Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do 12 stycznia 2007 r. Państwa Członkowskie niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

Środki przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez Państwa Członkowskie.

*Artykuł 23***Przepisy przejściowe**

W drodze odstępstwa od przepisów rozdziału III, w okresie do dwóch lat od daty określonej w art. 22 Państwa Członkowskie nie są zobowiązane do wydawania zezwoleń zgodnie z niniejszą dyrektywą w formie dokumentów pobytowych.

*Artykuł 24***Ograniczenia czasowe**

Bez uszczerbku dla przepisów art. 4 ust. 2 akapit drugi dyrektywy Rady 2003/109/WE, Państwa Członkowskie nie są zobowiązane do uwzględnienia okresu, w którym student, uczeń biorący udział w wymianie, stażysta nie pobierający wynagrodzenia lub wolontariusz przebywał na ich terytorium przy przyznawaniu takim obywatelom państw trzecich dalszych praw na podstawie przepisów krajowych.

*Artykuł 25***Wejście w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

*Artykuł 26***Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich zgodnie z Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską.

Sporządzono w, 13 grudnia 2004 r.

W imieniu Rady

B. R. BOT

Przewodniczący